

Komentari OHR-a u vezi sa obilježavanjem 9. januara kao Dana Republike Srpske

OHR želi da se osvrne na sračunato pogrešne izjave i poteze, prije svega nekih organa vlasti Republike Srpske, kojima smo u posljednjih nekoliko dana svjedočili u vezi sa neustavnim obilježavanjem Dana RS 9. januara.

Proslavljanje Dana RS 9. januara pokazuje očigledno nepoštivanje vladavine prava i otvoreno nepoštivanje sudskih odluka. Ustavni sud BiH odlučivao je o usklađenosti 9. januara kao Dana RS sa Ustavom BiH te utvrdio da je obilježavanje tog dana neustavno.

Ponovivši da se ne protivi Danu RS ukoliko se on organizira i obilježava u skladu sa postojećim zakonskim okvirom, visoki predstavnik Valentin Inzko konstatirao je da je “poštivanje vladavine prava preduslov za svaku modernu demokratiju. Vladavina prava nije švedski stol koji daje mogućnost izbora. Odluke Ustavnog suda BiH su konačne i obavezujuće i moraju se poštovati u cijeloj BiH.” Nadalje je istakao da je “obilježavanje Dana RS na način koji vrijeđa ili pak zastrašuje druge građane, uključujući i povratničke zajednice, van svakog razuma i da ga nadležni pravosudni organi moraju sankcionirati.”

U posljednjih nekoliko dana takođe smo često bili svjedoci pogrešnog predstavljanja statusa države Bosne i Hercegovine i

odnosa između entiteta i države. Ustav jasno definira Bosnu i Hercegovinu kao državu koja se sastoji od dva entiteta, Federacije BiH i Republike Srpske. Ona nije sastavljena od dva entiteta, kao što se uporno i pogrešno tvrdi. "Bosna i Hercegovina je međunarodno priznata država, čiji suverenitet i teritorijalni integritet su zagarantirani Općim okvirnim sporazumom za mir, Ustavom BiH i međunarodnim pravom – dakle upravo ono što entiteti nisu. Sukladno tome, Republika Srpska nije država, kao što tvrdi član Predsjedništva Dodik. U skladu sa Mirovnim sporazumom, entiteti nemaju pravo na otcjepljenje i postoje samo na osnovu Ustava BiH. Entiteti nisu države, bez obzira na to koliko često neko tvrdio suprotno," rekao je visoki predstavnik Inzko. Stoga će o netačnim tvrdnjama o državnosti RS biti izviješteno Vijeće sigurnosti UN.

Konačno, bez obzira na pokušaje izvrtanja činjenica o državnom pravosuđu, ono je čvrsto utemeljeno u Daytonskom mirovnim sporazumu i Ustavu. "Ustavni sud je ključna daytonska institucija sa isključivom nadležnošću za rješavanje sporova između različitih nivoa vlasti. Prisustvo međunarodnih sudija u Ustavnom sudu BiH u Daytonu su podržali svi i ono ostaje od ključne važnosti kada se osporavaju sami temelji Ustava. Nepoštivanje vladavine prava u slučaju neustavnog obilježavanja Dana RS devetog januara veoma je glasan argument za nastavak postojećih aranžmana", rekao je visoki predstavnik Inzko.